

KERUEN

M.O. ÁÝEZOV
ATYNDÁGY ÁDEBIET
JÁNE ÓNER
INSTITÝTINYŃ
HABARSHYSY

M.O. AUEZOV INSTITUTE
OF LITERATURE AND ART

ИНСТИТУТ ЛИТЕРАТУРЫ
И ИСКУССТВА ИМЕНИ
М.О.АУЭЗОВА

HERALD

ВЕСТНИК

№4, 77-ТОМ

2022

ISSN 2078-8134

М.О.ӘУЕЗОВ АТЫНДАҒЫ
ӘДЕБИЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР ИНСТИТУТЫ

КЕРҮЕН
ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

2005 жылы құрылған

№4, 77-тот
2022

ISSN 2078-8134

ИНСТИТУТ ЛИТЕРАТУРЫ И ИСКУССТВА
ИМ. М.О.АУЭЗОВА

КЕРҮЕН

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

основан в 2005 году

№4, том 77
2022

ISSN 2078-8134

M.O.AUEZOV INSTITUTE OF
LITERATURE AND ART

KERUEN
SCIENTIFIC JOURNAL

founded in 2005

№4, 77 vol
2022

Ғылыми журнал

**Ғылыми журнал 2005
жылдан бері шығады.**

**Құрылтайшысы және
баспагері:**

М.О. Әуезов атындағы Әдебиет
және өнер институты

**Редакция мен баспагер
мекен жайы:**

Заңды мекен-жайы: Қазақстан,
Алматы қ. Шевченко к-сі, 28,
050010,

Нақты мекен-жайы: Қазақстан,
Алматы қ. Құрманғазы к-сі, 29,
2-қабат, 050010,

Тел.: +7 (727) 272-74-11,
+7 (727) 300-32-45.

Электрондық пошта:
keruenjournal@mail.ru,
info@litart.kz .

ISSN 2078-8134

Жылына 4 рет жарық көреді.

**Журнал 2005 жылғы
24 наурызда Қазақстан
Республикасының Мәдениет,
ақпарат және спорт
министрлігі, Ақпарат және
мұрағат комитетінде тіркелген.
Тіркеу күелігі: 2005 жылғы 24
наурыздағы №5844-Ж.**

«КЕРУЕН»

№4, 77-том, 2022

Бас редактор:

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Іслемжанұлы,
филология ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА
корреспондент мүшесі, М.О. Әуезов атындағы
Әдебиет және өнер институтының бас директоры
(Алматы, Қазақстан)

Бас редактордың орынбасарлары:

ҒЫЛЫМИ РЕДАКТОР:
ҚАЛИЕВА Альмира Қайыртайқызы, фило-
логия ғылымдарының кандидаты, М.О. Әуезов
атындағы Әдебиет және өнер институты бас
директорының ғылым жөніндегі орынбасары
(Алматы, Қазақстан)

ЖАУАПТЫ РЕДАКТОРЛАР:

СҮЛТАН Ертай, PhD, М.О. Әуезов атындағы
Әдебиет және өнер институты бас директорының
орынбасары (Алматы, Қазақстан)

САРСЕНБАЕВА Жансұлу Баденқызы,
магистр, М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және
өнер институтының ғылыми қызметкері
(Алматы, Қазақстан)

Научный журнал

**Журнал издается с 2005
года.**

Учредитель и издатель:

Институт литературы и
искусства
им. М.О. Ауэзова.

Адрес редакции и издателя:

Юридический адрес:
Казахстан, г. Алматы, ул.
Шевченко 28, 050010,
Фактический адрес: Казахстан,
г. Алматы, ул. Курмангазы 29,
2 этаж. 050010,
Тел.: +7 (727) 272-74-11,
+7 (727) 300-32-45.
Email: keruenjournal@mail.ru,
info@litart.kz.

ISSN 2078-8134

Выходит 4 раза в год

**Журнал зарегистрирован
24 марта 2005 года в
Комитете информации
и архивов Министерства
культуры, информации и
спорта**

Республики Казахстан.

**Свидетельство о регистрации:
24 марта 2005 г. №5844-Ж.**

«КЕРУЕН»

№4, том 77, 2022

Главный редактор:

МАТЫЖАНОВ Кенжекан Слямжанович,
доктор филологических наук, член-корреспон-
дент НАН РК, генеральный директор Института
литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы,
Казахстан)

Заместители главного редактора:

Научный редактор:

КАЛИЕВА Альмира Кайыртаевна, кандидат
филологических наук, заместитель по науке
генерального директора Института литературы
и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан).

Ответственные редакторы:

СУЛТАН Ертай, PhD, заместитель генераль-
ного директора Института литературы и
искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан).

САРСЕНБАЕВА Жансулу Баденовна, магистр,
научный сотрудник Института литературы и
искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан).

Scientific journal

**The journal has been
published
since 2005**

Constitutor and publisher:

M.O. Auezov Institute of
Literature and Art

**Address of the editorial and
publishing office:**

28, Shevchenko str., Almaty,
050010, Kazakhstan

Tel.: +7 (727) 272-74-11,
+7 (727) 300-32-45.

E-mail: keruenjournal@mail.ru,
info@litart.kz.

ISSN 2078-8134

Published 4 times a year

**The journal was registered
on March 24, 2005 in the
Committee of Information and
Archives of the Ministry of
Culture, Information and Sports
of the Republic of Kazakhstan.
Registration certificate: March
24, 2005 No. 5844-Zh.**

«KERUEN»

Nº4, 77 vol, 2022

Editor-in-Chief:

MATYZHANOV Kenzhekhan Islamzhanovich,
Doctor of Philology, Corresponding Member of
the National Academy of Sciences of the Republic
of Kazakhstan, Director General of the Institute of
Literature and Art named after MO Auezov (Almaty,
Kazakhstan)

Deputy Editors-in-Chiefs:

Scientific editor:

KALIEVA Almira Kairtayevna, Candidate of
Philological Sciences, Deputy Director General for
Science of the M.O. Auezov Institute of Literature and
Art (Almaty, Kazakhstan)

Responsible Editors:

SULTAN Yertay, PhD, Deputy Director General
of the M.O. Auezov Institute of Literature and Art
(Almaty, Kazakhstan)

SARSENBAYEVA Zhansulu Badenovna, Master's
degree, researcher at the M.O. Auezov Institute of
Literature and Art (Almaty, Kazakhstan).

РЕДАКЦИЯЛЫҚ АЛҚА:

БАС РЕДАКТОР:

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Іслемжанұлы, филология
ғылымдарының докторы, КР ҰҒА корреспондент мүшесі,
М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының
бас директоры (Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216628445>

БАС РЕДАКТОРДЫҢ ОРЫНБАСАРЫ:

СҮЛТАН Ертай, PhD, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және
өнер институты бас директорының орынбасары
(Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216705450>

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫНЫҢ МУШЕЛЕРІ:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаканұлы, филология
ғылымдарының докторы, профессор, КР ҰҒА академигі,
Қазақстан Республикасы Президентінің кеңесшісі
(Нұр-Сұлтан, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216859605>

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мұслімқызы, филология
ғылымдарының докторы, профессор, КР ҰҒА академигі,
Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Тіл білімі институтының
бас ғылыми қызметкери (Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56195378100>

ЖОЛДАСБЕКОВА Базын Әмірбекқызы, филология
ғылымдарының докторы, профессор, КР ҰҒА
корреспондент-мүшесі, ал-Фарағи атындағы ҚазҰУ
филология факультетінің деканы (Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203201994>

НЕГИМОВ Серік Нығметоллаулы, филология
ғылымдарының докторы, профессор, Л. Гумилев атындағы
Еуразия Үлттік университеті (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=NEGIMOV&st2=Serik&origin=search&authorlookip>

ТЕМІРБОЛАТ Алья Берікбайқызы, филология
ғылымдарының докторы, профессор, ал-Фарағи
атындағы ҚазҰУ қазақ әдебиеті және әдебиет теориясы
кафедрасының мәнгерушісі (Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56148996000>

НҮРҒАЛИ Қадиша Рустембековна, филология
ғылымдарының докторы, профессор,
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Үлттік университетінің
орыс филологиясы кафедрасы мәнгерушісі
(Нұр-Сұлтан, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55915843100>

ОРДА Гүлжасахан Жұмабердіқызы, филология
ғылымдарының докторы, доцент, М.О. Әуезов атындағы
Әдебиет және өнер институтының бас ғылыми қызметкери
(Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192676955>

ҚАЛИЕВА Алмирса Қайыртайқызы, филология
ғылымдарының кандидаты, М.О. Әуезов атындағы
Әдебиет және өнер институты бас директорының ғылым
жөніндегі орынбасары (Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

АНАНЬЕВА Светлана Викторовна, филология

ғылымдарының кандидаты, доцент, М.О. Әуезов атындағы
Әдебиет және өнер институтының жетекші ғылыми
қызметкері (Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=ANANYEVA&st2=Svetlana&origin=search&authorlookup>

ҚЫДЫР Төрәл Еділбайұы, филология ғылымдарының
кандидаты, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер
институтының жетекші ғылыми қызметкері
(Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216896393>

ШӘРІПОВА Диляра Сафарғалиқызы, өнертану кандидаты,
доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер
институтының жетекші ғылыми қызметкері
(Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192097133>

ОМАРОВА Ақтима Қайырденқызы, өнертану
кандидаты, доцент, Курмангазы атындағы Қазақ ұлттық
консерваториясы (Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210747041>

ҚАЗАТУҒАНОВА Айнұр Жасанбергенқызы, өнертану
кандидаты, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер
институтының жетекші ғылыми қызметкері
(Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210749637>

ТҮРМАҒАМБЕТОВА Бақыт, өнертану кандидаты,
Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің доценті
(Атырау, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212550200>

ЖҮНДІБАЕВА Арай Қанапияқызы, PhD, қауымдастырылған
профессор, ы.Алтынсарин атындағы Үлттік Білім
Академиясының Қазақ тілі, Қазақ әдебиеті, Қазақстан
тарихы зертханасының мәнгерушісі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55912694100>

ДАУТОВА Гульназ Рахымқызы, PhD, қазақ әдебиеті және
әдебиет теориясы кафедрасының оқытушысы
(Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192094749>

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС:

БАГНО Всеволод Евгеньевич, филология ғылымдарының
докторы, профессор, Ресей ғылым академиясының
корреспондент-мүшесі (Санкт-Петербург, Ресей)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55788979100>

КЕНДІРБАЙ Гүлнар Турабекқызы, тарих ғылымдарының
докторы, Колумбия университетінің профессоры
(Нью-Йорк, АҚШ)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=25226509300>

CHAMORRO Antonio Chicharro, ғылым докторы, философия
және қолжазба факультетінің профессоры (Гранада, Испания)
Н = 2

КРАСОВСКАЯ Аксиния, филология ғылымдарының
докторы, профессор, Бухарест Университеті
(Бухарест, Румыния) Н = 1

НИКОЛАС Mari, филология ғылымдарының докторы,
профессор, Лихай Университеті (Пенсильвания, АҚШ) Н = 1

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

МАТЬЯЖАНОВ Кенжекхан Слямжсанович, доктор филологических наук, член-корреспондент НАН РК, генеральный директор Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216628445>

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА:

СУЛТАН Ертай, PhD, заместитель генерального директора Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216705450>

ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ:

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханович, доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК, советник Президента Республики Казахстан (Нур-Султан, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216859605>

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК, главный научный сотрудник Института языкоznания имени Ахмета Байтурсынова (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56195378100>

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК, декан филологического факультета КазНУ им. Аль-Фараби (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203201994>

НЕГИМОВ Серик Нымзетталаевич, доктор филологических наук, профессор кафедры казахской литературы Евразийского Национального университета им. Л.Н. Гумилева (Нур-Султан, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=NEGIMOV&st2=Serik&origin=searchauthorlookup>

ТЕМИРБОЛАТ Алуа Берикбаевна, доктор филологических наук, профессор, заведующая кафедрой казахской литературы и теории литературы КазНУ им. Аль-Фараби (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56148996000>

НУРГАЛИ Кадиша Рустембековна, доктор филологических наук, профессор, заведующая кафедрой русской филологии Евразийского Национального университета им. Л.Н.Гумилева (Нур-Султан, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55915843100>

ОРДА Гульжасхан Жумабердыевна, доктор филологических наук, доцент, главный научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192676955>

КАЛИЕВА Альмира Кайыртаевна, кандидат филологических наук, заместитель по науке генерального директора Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

АНАНЬЕВА Светлана Викторовна, кандидат филологических наук, доцент, ведущий научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=ANANYEVA&st2=Svetlana&origin=searchauthorlookup>

КЫДЫР Торали Едилбай, кандидат филологических наук, доцент, ведущий научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216896393>

ШАРИПОВА Диляра Сафаргалиевна, кандидат искусствоведения, доцент, ведущий научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192097133>

ОМАРОВА Акимла Каирденовна, кандидат искусствоведения, доцент Казахской национальной консерватории имени Курмангазы (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210747041>

КАЗТУГАНОВА Айнур Жасанбергеновна, кандидат искусствоведения, доцент, ведущий главный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210749637>

ТУРМАГАМБЕТОВА Бахыт Жолдыбаевна, кандидат искусствоведения, музыковед, доцент кафедры музыки и искусства Атырау Университет им. Х.Досмухamedова (Атырау, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212550200>

ЖҰҢДИБАЕВА Арай Канапиевна, PhD, ассоциированный профессор, заведующий лабораторией казахского языка, казахской литературы, истории Казахстана Национальной академии образования имени И. Алтынсарина (Нур-Султан, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55912694100>

ДАУТОВА Гульназ Рахимовна, PhD, преподаватель кафедры казахской литературы и теории литературы (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192094749>

МЕЖДУНАРОДНЫЙ РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ:

БАГНО Всеволод Евгеньевич, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент Российской академии наук (Санкт-Петербург, Россия)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55788979100>

КЕНДИРБАЙ Гульнар Турабековна, доктор исторических наук, профессор Колумбийского университета (Нью-Йорк, США)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=25226509300>

CHAMORRO Antonio Chicharro, доктор наук, профессор Гранадского университета, заведующий факультета философии и рукописи (Гранада, Испания) N = 2

КРАСОВСКАЯ Аксиния, доктор филологических наук, профессор, Бухарестский университет (Бухарест, Румыния) N = 1

НИКОЛАС Mari, доктор филологических наук, профессор, Университет Лихай (Пенсильвания, США) N = 1

EDITORIAL BOARD

EDITOR-IN-CHIEF:

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhannovich, Doctor of Philology, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, General director of the M.O.Auezov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216628445>

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

SULTAN Yertay, Ph.D., Vice-general director of M.O.Auezov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216705450>

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD:

OMAROV Baýyrzhan Zhumakhanovich, Doctor of Philology, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, President's advisor of the Republic of Kazakhstan (Nur-Sultan, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216859605>

BAZARBAYEVA Zeynep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Chief Researcher of the Akhmet Baitursynov Institute of Linguistics (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56195378100>

ZHOLDASBEKOVA Bayan Omirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Dean of the Philological Faculty of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan)

Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203201994>

NEGIMOV Serik Nygmetollayevich, Doctor of Philology, Professor of the Department of Kazakh Literature of L.Gumilev Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=NEGIMOV&st2=Serik&origin=searchauthorlookup>

TEMIRBOLAT Alua Berikbayevna, Doctor of Philology, Professor, Head of the Department of Kazakh Literature and Literary Theory of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan)

Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56148996000>

NURGALI Kadisha Rustembekovna, Doctor of Philological Sciences, Professor, Head of the Department of Russian Philology L.N. Gumilyov Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan)

Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55915843100>

ORDA Gulzhakhan Zhunaberdyevna, Doctor of Philology, Associate Professor, Chief Researcher of the M. O. Auezov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192676955>

KALIYEVA Almira Kairtayevna, Candidate of Philological Sciences, Deputy Director General for Science of the M.O. Auezov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

ANANYEVA Svetlana Viktorovna, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Leading Researcher of the M.O.Auezov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=ANANYEVA&st2=Svetlana&origin=searchauthorlookup>

KYDYR Torali Edilbay, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Chief Researcher of the M. O. Auezov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216896393>

SHARIPOVA Diljara Safargaliyeva, Candidate of Art History, Associate Professor, Leading Researcher at the M. O. Auezov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192097133>

OMAROVA Aklima Kairdenovna, Candidate of Art History, Associate Professor, Kurmangazy Kazakh National Conservatory (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210747041>

KAZTUGANOVA Ainur Zhasanbergenovna, Candidate of Art History, Associate Professor, Leading Researcher of the M. O. Auezov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210749637>

TURMAGAMBETOVA Bakhyt Zholdybayeva, Candidate of Art History, Senior lecturer at the Department of Music and Art of H.Dosmukhamedov Atyrau University (Atyrau, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212550200>

ZHUNDIBAYEVA Arai Kanapievna, PhD, Associate Professor, Head of the Laboratory of the Kazakh language, Kazakh Literature, History of Kazakhstan of the I. Altynsar National Academy of Education (Nur-Sultan, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55912694100>

DAUTOVA Gulnaz Rakhimovna, PhD, Lecturer, Department of Kazakh Literature and Literary Theory (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192094749>

INTERNATIONAL EDITORIAL COUNCIL:

BAGNO Vsevolod, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences (Saint Petersburg, Russia)

Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55788979100>

KENDIRBAY Gulnar Turabekovna, Doctor of Historical Sciences, Professor of Columbia University (New York, USA)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=25226509300>

CHAMORRO Antonio Chicharro, Doctor of Sciences, Professor of Granada University, Head of the Faculty of Philosophy and Manuscript (Granada, Spain)

H = 2

KRASOVSKAYA Aksinia, Doctor of Philology, Professor, Bucharest University (Bucharest, Romania)

H = 1

NIKOLAS Mary, Doctor of Philology, Professor, Lehigh University (Pennsylvania, USA)

H = 1

МАЗМУНЫ

Бас редактордың алғы сөзі..........14

Әдебиеттану

<i>Сейітжанов З.Н., Мекебаева Л.А., Нурмазина А.О.</i> Қазіргі айтыстың тақырыптық-идеялық және жанрлық ерекшеліктері.....	17
<i>Омаров Б.Ж.</i> Әсет Найманбаев шығармашылығы: шығыс дәстүрі және көшпелі сюжеттер.....	27
<i>Ақыш Н.Б.</i> С.Бегалин шығармаларындағы көркемдік таным үрдісі.....	40
<i>Сауриков Е.Б., Тамабаева Қ.Ә., Елубаева Р.С., Беркенова Р.А.</i> Абай дәстүрі және Шерхан Мұртаза шығармашылығы.....	51
<i>Олжабаев Б.К., Пангреев А.Ш., Сойлемез О.</i> Қазақ фольклорындағы «Туган жер» концептісі.....	62
<i>Аймұхамбет Ж.Ә., Айтұганова С.Ш., Байтанақосова Қ.М., Қасен А.Т., Сейнұтансұра А.К.</i> Қоркем мәтіннің актанттық күрүлымы.....	75
<i>Абшиева С.Д., Молдагали М.Б.</i> Б. Кенжекеев поэзиясының түстік бейнелерінің тезаурусы.....	87
<i>Әбдіқалық К.С., Қожекеева Б.Ш., Алиева Ж.А.</i> «Айқап» пен «Қазакта» жарияланған Мағжан олenderіндегі азаттық идея.....	98
<i>Нұрмұлаев Д.М., Жаксылыков А.Ж.</i> Адольф Арцишевскийдің «Вершина» әңгімесіндегі ежелгі табынудың әсемдеу аспектіндегі тау бейнесі.....	109
<i>Кенжебаева Ж.Е., Карпова А.Э.</i> Қазақстандық әдеби білім берудегі мәдениеттанулық көзқарас.....	120
<i>Таджисев Х.Х., Қыдыр Т.Е.</i> Қазақ ойшыл-акындары шығармаларында иман шарттарының көркем бейнеленуі (XIX-XX ғ. басы).....	137
<i>Баянбаева А.А., Демченко А.С., Баянбаева Ж.А., Қалиева А.Қ.</i> Г. Бельгер романдарын талдаудың интерактивті стратегиясы.....	152
<i>Сарсенбаева Ж.Б., Саметова Ж.</i> Бейсенбай Сүлейменов шығармаларындағы жаһандық мәселелер.....	163
<i>Жұматасова А.Н.</i> Абай поэзиясындағы әйелдер бейнесі: Абайға дейінгі көркемдік көзқарастарға салыстырмалы талдау.....	178
<i>Амангалиева А.Е., Бекмашева А.Н.</i> Рабгузидің «Кисас-ул-анбийа» шығармасындағы ономастикалық көңістік («Адам ата-Хая ана» кисссасы негізінде).....	189
<i>Мұрсал А., Таңжарықова А.В., Ермекова А.Б., Аян Э.</i> Ахметолла Қалынұлының «Арда Алтай» романындағы стильдік ерекшеліктер.....	200
<i>Ибраева Ж.Б., Шашкина Г.З., Адилбекова М.К.</i> А. Жақсылықовтың «Поющие камни» романындағы фольклоризм.....	210
<i>Оразбек А., Қосанов С.К., Рахимов Ж.С.</i> Әбдігали Сариеев олenderінің тақырыптық, жанрлық ерекшеліктері.....	220
<i>Сабирова Да.А., Молдагали М.</i> Интернет-әдебиеті ұғымын теориялық-әдеби талдау.....	231
<i>Мырзакұлов Б.Т.</i> Ақыт Үлімжіұлының «Газиз пірлер естелігі» (Манақиб пирон Газизан) кітаптың текстологиялық мәселелері.....	239
<i>Аманкулова Л.А., Бегманова Б.С.</i> Қазіргі қазақ лирикасындағы көркемдік ізденистер (Ақын Е.Жұніс шығармашылығы бойынша).....	254
<i>Идрисова Э.Т., Балтымова М.Р.</i> Құміс ғасырындағы орыс ақындары шығармашылығындағы сыңарлану мотиві.....	264

ӨНЕРТАНУ

<i>Кобжанова С.Ж., Айдарова М.С.</i> Қазақстандағы цифрлық кескіндеменің дамуы.....	274
<i>Гавриленко И.А., Нусупова А.С.</i> Қазақстанның ұлттық орган өнерінің қалыптасуының мәселелері (1967-1974 жж.).....	293
<i>Тұяқбаева А.Ш., Бауыржан А.Б.</i> Балалардың дүние көзкарасын қалыптастырудың анимацияның білім берудегі принциптері.....	309
<i>Тани А.Б., Жұмасайтова Г.Т.</i> «Қозы-Көрпеш – Баян сұлу» балет интерпретациясындағы жаңа символдар және мотивтер.....	320
<i>Ешімуратова А.К., Ескендиров Н.Р.</i> Қазақстанның ұлттық мәдениеті контекстіндегі күйршақ театрының қазіргі өнері.....	330

СОДЕРЖАНИЕ

Обращение главного редактора.....	15
-----------------------------------	----

ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

<i>Сейтжанов З.Н., Мекебаева Л.А., Нуртазина А.О.</i> Идейно-тематические и художественные особенности современных айтисов.....	17
<i>Омаров Б.Ж.</i> Творчество Асета Найманбаева: восточные традиции и бродячие сюжеты.....	27
<i>Акыш Н.Б.</i> Процесс художественного познания в произведениях С. Бегалина.....	40
<i>Саурыков Е.Б., Тамабаева К.У., Елубаева Р.С., Беркенова Р.А.</i> Традиция Абая и творчества Шерхана Муртазы.....	51
<i>Олжасбаев Б.К., Пангреев А.Ш., Сойлемез О.</i> Концепт «Туган жер» в фольклоре казахского народа.....	62
<i>Аймұхамбет Ж.А., Айтұганова С.Ш., Байтанаусова К.М., Касен А.Т., Сейтұтанова А.К.</i> Актантная структура художественного текста.....	75
<i>Абшиева С.Д., Молдагали М.Б.</i> Тезаурус цветовых образов поэзии Б. Кенжеева.....	87
<i>Абдиқалык К.С., Коҗекеева Б.Ш., Алиева Ж.А.</i> Наследие Маждана Жумабаева, опубликованное в журнале «Айқап» и газете «Казах».....	98
<i>Нурмолдаев Д.М., Жаксылыков А.Ж.</i> Образ горы в рассказе Адольфа Арцишевского «вершина» в аспекте эстетизации древнего культа.....	109
<i>Кенжебаева Ж.Е., Карпова А.Э.</i> Культурологический подход в казахстанском литературном образовании.....	120
<i>Таджисеев Х.Х., Қыдыр Т.Е.</i> Художественное изображение условия веры в произведениях казахских поэтов-мыслителей (XIX – начало XX века).....	137
<i>Баянбаева А.А., Демченко А.С., Баянбаева Ж.А., Калиева А.К.</i> Интерактивные стратегии анализа романов Г. Бельгера.....	152
<i>Сарсенбаева Ж.Б., Саметова Ж.</i> Глобальные проблемы современности в творчестве Бейсенбая Сулейменова.....	163
<i>Жұматасова А.Н.</i> Образ женщины в поэзии Абая: компаративистский анализ до Абаевских художественных взглядов.....	178
<i>Амангалиева А.Е., Бекмашева А.Н.</i> Ономастическое пространство в произведении Рабгузи «Кысас аль-Анбия» (по мотивам повести «Адам и Ева»).....	189
<i>Мұрсал А., Танжарикова А.В., Ермекова А.Б., Аян Э.</i> Особенности стиля в романе Ахметоллы Калиулы "Арда Алтай".....	200
<i>Ибраева Ж.Б., Шашкина Г.З., Адилбекова М.К.</i> Фольклоризм в романе А. Жаксылыкова «Поющие камни».....	210
<i>Оралбек А., Кусанов С.К., Ракыш Ж.С.</i> Тематические и жанровые особенности творчества Абдигали Сариева.....	220
<i>Сабирова Да.А., Молдагали М.</i> Теоретико-литературный анализ понятия интернет-литературы.....	231
<i>Мырзакулов Б.Т.</i> Текстологические проблемы книги Акыта Улимжиулы «Воспоминания великих наставников» («Минакиб пиран газизан»).....	239
<i>Аманкулова Л.А., Бегманова Б.С.</i> Художественные изыскания в современной казахской лирике (По творчеству поэта Е. Жуниса).....	254
<i>Идрисова Э.Т., Балтымова М.Р.</i> Мотив двойничества в творчестве русских поэтов Серебряного века.....	264

ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

<i>Кобжанова С., Жайдарова М.С.</i> Развитие цифровой живописи в Казахстане.....	274
<i>Гавриленко И.А., Нусупова А.С.</i> К проблеме становления национального органного искусства Казахстана (1967-1974 гг.).....	293
<i>Тұяқбаева А.Ш., Бауыржан А.Б.</i> Воспитательные принципы анимации, как средство формирования мировоззрения детей.....	309
<i>Тани А.Б., Жумасетова Г.Т.</i> Новые символы и мотивы в балетной интерпретации «Козы Корпеш - Баян сулу».....	320
<i>Ешімуратова А.К., Ескендиров Н.Р.</i> Современное искусство театра кукол в контексте национальной культуры Казахстана.....	330

CONTENT

<i>Editor-in-chief's address.....</i>	16
---------------------------------------	----

LITERARY STUDIES

<i>Seyitzhanov Z.N., Mekebayeva L.A., Nurtazina A.O.</i> Ideological, thematic and art features of modern aitys.....	17
<i>Omarov B.Zh.</i> Works of Asset Naimanbayev: oriental traditions and migraiting plots.....	27
<i>Akysh N.B.</i> The process of artistic knowledge in the works of S. Begalin.....	40
<i>Saurykov E.B., Tamabaeva K.U., Yelubaeva R.S., Berkenova R.A.</i> The tradition of Abai and creativity of Sherkan Murtaza.....	51
<i>Olzhabayev B.K., Pangereyev A.Sh., Soylemez O.</i> The concept of "homeland" in kazakh folklore.....	62
<i>Aimukhambet Zh.A., Aituganova S.Sh., Baitanassova K.M., Kassen A.T., Seiputanova A.K.</i> Actual structure of a literary text.....	75
<i>Abisheva S.D., Moldagali M.B.</i> Thesaurus of color images of B. Kenjeev's poetry.....	87
<i>Abdykalyk K., Kozhekeeva B., Aliyeva Zh.</i> The legacy of Magzhan Zhumabayev, published in the «Aikap» journal and the «Kazakh» newspaper.....	98
<i>Nurmoldayev D.M., Zhaksylykov A.Zh.</i> The image of the mountain in Adolf Artiszewski's story "The Peak" in the aspect of the aestheticization of an ancient cult.....	109
<i>Kenzhebaeva Zh.E., Karpova A.E.</i> Culturological approach in kazakhstan literary education.....	120
<i>Tadzhiev Kh.Kh., Kydyr T.E.</i> Artistic representation of the conditions of faith in the works of the kazakh poet-thinkers (XIX – early XX century).....	137
<i>Bayanbayeva A.A., Demchenko A.S., Bayanbayeva Zh.A., Kaliyeva A.K.</i> Interactive strategies for analyzing G. Belger's novels.....	152
<i>Sarsenbaeva Zh., Sametova Zh.</i> Global problems of modernity in the work of Beisenbai Suleimenov.....	163
<i>Zhumatayeva A.N.</i> The Image of a Woman in Abai's Poetry: Comparative analysis of pre-Abaev artistic views.....	178
<i>Amangalieva A.E., Bekmasheva A.H.</i> Onomastic space in the work of rabguzi "Qisas al-anbiya" (based on the story "Adam and Eve").....	189
<i>Mursal A., Tanzharikova A.V., Ermekova A.B., Ayan E.</i> Style features in Akhmetolla Kaliuly's novel "Arda Altai".....	200
<i>Ibraeva Zh.B., Shashkina G.Z., Adilbekova M.K.</i> Folklorism in the novel A. Zhaksylykova «Singing stones».....	210
<i>Oralbek A., Kusanov S.K., Rakhysh Zh. S.</i> Thematic and genre features of Abdigali Sariev's work.....	220
<i>Sabirova D., Moldagali M.</i> Theoretical-literary analysis of the concept of internet-literature.....	231
<i>Myrzakulov B.T.</i> Textual problems of the book by Akyt Ulimzhiiuly «Memoirs of great mentors» («Minakib piran gazizan»).....	239
<i>Amankulova L.A., Begmanova B.S.</i> Creative endeavour in the contemporary kazakh poetry (on the work of Y. Zhunis).....	254
<i>Idrisova E.T., Baltymova M.R.</i> The motive of duality in the works of Russian poets of the Silver Age.....	264

ART STUDIES

<i>Kobzhanova S.Z., Aidarova M.S.</i> Development of digital painting in Kazakhstan.....	274
<i>Gavrilenko I.A., Nussupova A.S.</i> On the problem of the formation of national organ art in Kazakhstan (1967–1974).....	293
<i>Tuyakbaeva A.Sh., Bauyrzhan A.B.</i> Educational principles of animation, as a means of forming the world view of children.....	309
<i>Tani.A.B., Jumasseitova G.T.</i> New symbols and motives in ballet interpretation «Kozy Korpesh – Bayan sulu».....	320
<i>Yeshmuratova A.K., Eskendirov N.R.</i> Contemporary art of the puppet theater in the context of the national culture of Kazakhstan.....	330

Құрметті оқырмандар, әріптестер, достар!

Сіз «Керуен» ғылыми журналының кезекті санын ашып отырысыз.

Журнал мақалалары CrossRef дереккөрүнда тіркеледі және әр автордың мақаласына DOI - электронды құжаттарға сілтеме жасау үшін пайдаланылатын цифрлық объект идентификаторы беріледі. Журнал «Ұлттық ғылыми-техникалық саралтама орталығы» акционерлік қоғамның (NCSTE) Қазақстандық дәйексөздер базасында (KazBC) индекстеледі. Алдағы уақыттарда авторларды Web of Science және Scopus халықаралық дәйексөздер базасына енгізілген басылымдарда қабылданған стандарттарға сәйкес жарияланымдар дайындауга бағдарлай бастаймыз. Бұған дейін аннотация мен кілт сөздердің көлеміне қойылатын талаптар реттелген.

Журналдың редакциялық алқасына қазақстандық және шетелдік жетекші ғалымдар кіреді. Журнал авторлардың жарияланымдарының ақпараттық ашықтығы мен қолжетімділігі саясатын ұстанады; мақалалар журналдың веб-сайтында үш тілде толық мәтінді қол жетімділікпен орналастырылған.

Журналдың мақсаты- гуманитарлық ғылымдар саласындағы жаңа жетістіктердің нәтижесі бойынша ақпарат беру.

Журналдың міндеттері:

Бұрын жарияланбаган және басқа журналда жариялау үшін ұсынылмаған түпнұсқа жоғары сапалы ғылыми мақалаларды қабылдау.

Авторлық құқыққа қатысты Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына және жариялау этикасы бойынша әлемдік тәжірибеде жалпы қабылданған ережелерге сүйену.

Келесі гуманитарлық ғылымдар саласындағы жаңа зерттеулерді қамту:

1. Әдебиеттану
2. Өнертану

Құрметтеп, «Керуен» журналының бас редакторы, филология ғылымдарының докторы, ҚР ҮФА корреспондент мүшесі, М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының бас директоры (Алматы, Қазақстан) МАТЫЖАНОВ Кенжесхан Ісламжанұлы

Уважаемые читатели, коллеги, единомышленники, друзья!

Перед вами очередной номер научного журнала «Керуен».

Статьи журнала регистрируются в БД CrossRef и к каждой авторской статье обязательно присваивается DOI – цифровой идентификатор объекта, который используется для обеспечения цитирования, ссылки и выхода на электронные документы. Журнал индексируется Казахстанской базой цитирования (КазБЦ) АО «Национальный центр государственной научно-технической экспертизы» (НЦГНТЭ). Постепенно мы начинаем ориентировать авторов на подготовку публикаций по стандартам, принятым в изданиях, входящих в международные базы цитирований Web of Science и Scopus. Ранее уже были скорректированы требования к объему аннотации и ключевым словам.

В составе редакционной коллегии журнала представлены ведущие казахстанские и зарубежные ученые. Журнал следует политике информационной открытости и доступности публикаций авторов, статьи размещаются на сайте журнала на трех языках в полнотекстовом доступе.

Целью журнала является распространение научной информации и привлечение новых авторов. Журнал инициирует дискуссии по результатам новых достижений в области гуманитарных наук.

Задачи журнала:

Принимать оригинальные высококачественные научные статьи, ранее не опубликованные и не представленные для публикации в другом журнале.

Опираться на требования законодательства Республики Казахстан в отношении авторского права и общепринятые в мировой практике положения по публикационной этике.

Оrientироваться на охват публикаций по следующим специальностям в области гуманитарных наук.

1. Литературоведение
2. Искусствоведение

С уважением и надеждой на сотрудничество, главный редактор «Керуен», доктор филологических наук, член-корреспондент НАН РК, генеральный директор Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович.

Dear readers, colleagues, associates, friends!

Here is the next issue of the scientific journal "Keruen".

Journal articles are registered in the CrossRef database and a DOI is necessarily assigned to each author's article - a digital object identifier that is used to provide citation, reference and output to electronic documents. The journal is indexed by the Kazakhstan Citation Database (KazCD) of the National Center for State Scientific and Technical Expertise JSC (NCSTE). Gradually, we begin to orient the authors to the preparation of publications according to the standards adopted in the editions included in the international citation databases Web of Science and Scopus. Previously, the requirements for the volume of the annotation and keywords have already been adjusted.

The editorial board of the journal includes leading Kazakhstani and foreign scientists. The journal follows the policy of information openness and accessibility of authors' publications; articles are posted on the journal's website in three languages in full-text access.

The purpose of the journal is to disseminate scientific information and attract new authors. The journal initiates discussions on the outcome of new advances in the humanities.

The tasks of the journal:

Accept original high quality scientific articles that have not been previously published or submitted for publication in another journal.

Rely on the requirements of the legislation of the Republic of Kazakhstan in relation to copyright and generally accepted in world practice provisions on publication ethics.

Focus on the coverage of publications in the following specialties: humanitarian sciences

1. Literary studies
2. Art studies

With respect and hope for cooperation, Editor-in-chief of "Keruen", Doctor of Philology, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, General Director of the M.O. Auezov Institute of Literature and Art MATYZHANOV Kenzhehan Slyamzhanovich.

A. Mursal¹, A.V. Tanzharikova², A.B. Ermekova³, E.Ayan⁴

^{1, 2}Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan

³Center for the Development of Languages, Zhangir Khan West Kazakhstan Agrarian Technical University, Oral Kazakhstan

⁴Mugla Sıtkı Koçman Universit, Turkey, Mugla

E-mail: ¹aigerimmursal@mail.ru, ²alua1973@mail.ru,

³ekremayan@hotmail.com, ⁴aminaamir80@mail.ru

ORCID: ¹0000-0001-8035-4236, ²0000-0001-5575-9813, ³0000-0001-7967-6481,

⁴0000-0003-2977-5080

STYLE FEATURES IN AKHMETOLLA KALIULY'S NOVEL “ARDA ALTAI”

Annotation. The article analyzes the work of Akhmetolla Khaliuly, one of the representative works of Kazakh literature in China, the novel “Arda Altai”. This is the first research article by the writer, ethnographer Akhmetolla Kaliuly, which tells about the life and work of the writer. Literary works, memoirs, and articles are discussed the historical event of the “revolution of the three regions”, which became the reason for the birth of the work. Based on the theory of literature, it is proved that the work is a psychological novel.

Based on the application of different methods and techniques of studying poetics, the theory of literary studies shows that the writer used artistic means harmoniously in his work. The article shows that the completeness of the embodiment of the idea is achieved through the description of the epoch that the artist created in his work. The study and scholarly implementation of Kazakh literature abroad is an urgent issue. The analysis will touch upon the artistic, linguistic and stylistic peculiarities of the novel. Characteristic features of the writer's pen are analyzed and examples are given. The main value of the work lies in the portrayal of historical personalities. Through the theme “Three Regions” the novel is analyzed in the most detailed way where the destiny of the rebellious citizen Issa and his daughter Damesh is discussed. Reading the work makes an aesthetic impression on the reader. The results of the study allow us to see that through the novelist's novel, the value of a work of fiction is determined by the presence of poetics.

Key words: Kazakh literature in China, literature of the new era, Shynzhan, style.

Introduction. Style is a way of drawing that expresses the basics of the artist's thinking. The study of style started in the XIX century with such scientists as A. Potebnja, and A. Veselyevsky, in XX century-V. Zhirmunsky, A. Hoffmann, V. Vinogradov, M. Bakhtin, V. Kovalev. It was V. V. inogradov who studied style in more depth. At the same time, the style is determined by Kazakhstani scientists. M. Auezov: “one of the fundamental values of the problem of the national type in literature is style. The language of equality, a table of words with different artistic skills, completely shapes the writing style.” In determining the National features of literature, language is not a specific, but only a tool, a basis (Auezov M., 1958). The second style is vocabulary, and poetic similarity creates other meanings beyond the tabular one. “The concept of style includes the language of the writer, the creation of sentences, the style of the work, the composition, methods of development of events, the analysis of the subject, genre features, and other components. The main thing is ideological content,” he concluded (Zhumaliyev K., 1966:13). Both scientists agree that style is an

indicator that reflects the specifics of the writer. Each writer has their personality and style. Many scientists have studied this style in Kazakh literature. Among them are K. Zhumaliev, Z. Akhmetov, A. Konyratbayev, S. Negimov and K. Zhusup.

The writer's style develops in close interaction with the artistic language and comes into unity as a whole. Their stylistic features not only expand the vocabulary of literature but also enrich the creative possibilities of the original personality. The movement of the dynamic development of style, primarily the spiritual source of humanity, corresponds only to the work of artists in literature and art, demonstrating the greatness of the level of artistic knowledge. The language of a work of art is one of the facets of the writer's style. Therefore, it is necessary to take into account the writer's style: language, composition, genre, poetic rhythm, intonation, the natural environment in which the writer lived, etc. Scientist, and academician Z. Kabdolov in his work "Fundamentals of Literary Theory", along with the ideological unity present in all the works of the same writer, crosses the boundaries associated with the unity of theme, character, language as follows: "Thus, we assume that the ideological and artistic basis (idea-theme-language) of each writer differs in his work only from the footnote. A similar characteristic can be found in other articles concerning the content and form of the writer's work. Here, style is such a creative trait inherent in every artist. But the traditions of their people still occupy a special place (Kabdolov, 2007)" he reasoned.

The writer demonstrates the ability to reveal thoughts, intuition, feelings, and feelings in the soul of his characters with different psychological accuracy. The scientist S. Doszhanova talks about the writer's style as follows: "the writer has a rich vocabulary, they do not waste it, they save and use it. Therefore, the style is as accurate as possible, and firmly laid brick is durable. Everything is based on thoughts and feelings, there is a rational verbal table that pursues the goal of creating an image, revealing secrets" (Doszhanov, 1966). A. Kalievich shows great talent and innovation in the embodiment of typical images of heroes, and characters. In the novel "Arda Altai" the writer describes the manifestation of artistic language with a new meaningful, deep cognitive seriousness. Relying on the inner life of the characters, the writer pays tribute to countless descriptions of the language. He brings out the characters of Damesh and Sultan especially vividly. Much attention is paid to Damesh's inner reflections on his longing for his mother, a sense of alienation, revenge with his father, the motive of loneliness, the comic personality of the Sultan, love, and sadness. The psychological depth and philosophical insight of the novel play a big role in increasing the level of the psychological depth of the novel. A. Kalievich is the language of his work, showing a kind of stylistic identity. In this work of his, details that feed a special feeling of loneliness are drawn with psychological depth. The heroes of the work are descendants of a difficult time. The writer not only uses legendary plots but also develops the national language in a figurative word with his artistic creativity.

One of the largest channels of Kazakh literature is Kazakh literature abroad. For a full study of the topic underlying our article, we will analyze the novel "Arda Altai" by the writer of Kazakh literature Akhmetolla Kalievich Shenzhen. This novel was written during the Chinese "literature of the new era". The story begins with the fact that during the national liberation movement called the "Revolution of the Three Regions", a little girl named Damesh lost her mother and died in one village, and as a result, on the way to save

her beloved boyfriend, the Sultan, captured by Kazakh citizens, Kazakh citizens gathered and came out to fight again from the Chinese troops.

Materials. Comparative-historical, complex analysis, systematization, generalization.

Analysis. Since this is the first research article that conducted a scientific analysis of Akhmetolla Kaliuly's works, it is necessary to give a little information about the author to the scientific community. Akhmetolla Kaliuly was born on October 15, 1940, in the Karabaursky foothills of Mount Zhair in the Tolly District of the Xinjiang region of the people's Republic of China. He discovered his literacy from a mullah. From 1954 to 1958, he studied at the Ili Pedagogical University. Since July 1958, under the program "connecting the smoke of three Kazakhs", nationalist, political commissar of the «Umit» organization, he spent two years in exile, under surveillance, and dug coal at the Antayz coal mine near the city of Kulzha. At the end of 1959, he worked as a literature teacher at secondary school No. 91 in Zhemeney district, Altai region, and in the 1960s – 1970s worked as a scientific assistant at secondary school No. 2. Since 1962, he has been in exile, again adding the title of «corrector» to the above slander. In 1966, when the Cultural Revolution «began, the categories» bourgeois intelligentsia», and «National fragmentation » were added and repressed. 1980-1995-deputy head of the Kazakh department with the title of a senior editor of the National «Xinjiang people's publishing house» in Urumshi. Since 1996, he has been working as a researcher at the International Kazakh-Turkish university named after H. A. Yassawi in Turkestan. His works were published in 1983 by the Ili people's publishing house «collection of critical articles», «collection of Leaf poems», and in 1984 by the Xinjiang people's publishing house «Kaidar».

In 1987, the novel "Arda Altai" and the novel "Arys" were published in the Xinjiang People's Publishing House, in 1991 - the novel "Ataman Kyzy", in 1995, the works "Kazakh household rituals" were published in the Xinjiang People's Publishing House (Kaliuly, 2014). The work of the writer Akhmetolla Kaliuly "Arda Altay" was published in 1987 by Shin Zhang people's publishing house. It consists of thirteen chapters.

The novel talks about the terrible fate of Issa and his daughter Damesh, a representative of the people who suffered from the Chinese during the "three-zone revolution". The work is based on the national liberation movement of the Kazakhs of China in the 40s of the XX century. This event is known in history as the "revolution of the three zones" or the national liberation movement of Kazakhs in Shenzhen. Many literary works, memoirs, and articles have been written about the "three-zone revolution". One of them is the work of Dalelkhan Zhanaltay "different times, difficult days (Baitursynuly, 2005:25-26), "Altai arpalary" by Battikhan Sugirbayev, "Kaykaya shapkan karager", "Dabyl", "Bulan Dunya" by Shaiysultan Kyzyruly, "Elim-aylap otken omir" by Hasan Oraltay (Barmin, 1998:190), The research of the writer-scientist Akedil Toishauly, who studied the life of Ospan through Mongolian sources, as well as scientific collections compiled by D. Kapuly and U. Nabiev, with a foreword by D. Zholzhaksynov (Baimishuly, 2007), The monograph of Gazez Rayysuly "Samruk", memoirs of Nurgozhai batyr, Commissioner Ospan, N.Mukhamethanuly, J. Samituly, T. Zakenuly, C.Rakhmetuly, J. Bodeshuly, N. Ospanuly, and other studies, as well as C.Abylkasmuly's novel" Ospan batyr "and the famous scientist-writer Zhaksylyk Samituly's novel" Sergelden " consist of several books. It reveals the course of the national liberation movement from different sides. If you look, you can say that these works, repre-

senting a variety of points of view, are a valuable legacy from the golden fund of Kazakh literature. These works reflect in all aspects the arbitrariness of China and the heroism of historical figures who oppose it. In addition, articles and historical memoirs of American researchers, other foreign writers, and scientists about the “revolution of the three regions” have been published in English.

The first large-scale work on this revolution was published in London in 1956. He came out under the name “Kazakh refugees” (Beisengazy, 2010). This 230-page book describes in detail the political history of the beginning of the National Liberation uprising led by Ospan batyr. The work covers in detail the history of the formation of the native environment and the civil outlook of Ospan Batyr, his heroic deeds, and his life until the end of his life. Since this work is written based on historical events of that time, the data is one of the most valuable books in terms of historical facts. At the same time, another important work – Andrew Forbes’ study “Sardars and Muslims in China’s Central Asia: The Political History of the Republican Xinjiang 1911-1949”, published abroad in 1986, is a rare work today. One of the chapters of the book by American historian Linda Benson about the Ili uprising of 1988 “studies on ethnic minorities and minorities in Xinjiang” (the Kazaks of China Essays on an Ethnic Minority) is called “Kazakh Golden Legend-Ospan batyr” (The Kazak’s Golden Legend) (Jacobs, 2010). This literature describes the personality of Ospan Batyr on the way to national liberation. The chapter “The Golden Legend of the Kazakhs-Ospan Batyr” with a Russian translation has reached many.

One of the studies of this revolution was published in Hong Kong in 1999 under the title «Ili Incident in the Shadow of the Soviet Union ethnic conflicts and international rivalries in Xinjiang 1944-1949» (Mursal, Tanzharykhova, 2022). The author of the book, David Wang, is a Chinese citizen who lived in Xinjiang until 1979. This 600-page book contains many facts related to the historical events of that time in Xinjiang. The intelligentsia of representatives of the world community who are interested in the history of Kazakhs in China has written works related to the history of the historical personality Ocean. Because the head of this national liberation society is Ospan batyr Islyamuly.

Results. Based on The Theory of literature, we analyzed A. Kaliuly's novel “Arda Altai” as a psychological novel. The main characteristic of this novel, which is inherent to the psychological novel, lies in the dependence of the plot-compositional concept of the work on the purpose of analyzing the inner world of the hero. The writer reflects the difficult fate of the hero through a struggle of consciousness, a struggle of thoughts, a conflict of views, as well as human problems such as internal monologues, reflections, etc., a one-time Kazakh life: a new life in an it-the breath of external reality of life. The characteristic psychological style of the artist manifested itself in this novel in many ways. The whole story of the novel revolves around Damesh. The loss of the little girl Damesh, her mother Jamal, the unexpected attack of Chinese troops, and the destruction of the entire village, only her survival, remaining alone among these dead. In the novel, the contradictory fate of a young girl, who saw the corpses of villagers lying on their heads, hands, and feet apart, is vividly and vividly reflected. The difficult fate of the hero forces the writer to turn to such literary techniques as internal monologue, excitement, etc. The artist embodies all human problems, the life of the Kazakhs of that time, a new being in it, the reality of external

reality through the struggle of consciousness, coincidence with thinking, and conflict of views. Thus, the writer brings Damesh an excellent psychological image. Each page of the novel talks about the continuous changes in Damesh's life, about inexhaustible thoughts that cannot be collected in a single collection. There are also authors and individual forms of an internal monologue. Sometimes the inner monologue can also be given within the framework of the author's speech, which conveys the inner thoughts of the hero or it can appear directly in the name of the author, otherwise, it can appear as the word of the author who moved to the role of the hero. All these three approaches, which we are talking about, are reflected in the work of the novel "Arda Altai".

Style is an individual trait of the writer, and we will delve deeper into the qualities inherent in A. Kaliuly. The main feature of the writer in writing a novel is dedication. The presence of dedication in a writer's work is one of the ways to convey his mood. The end of each chapter of the novel closes with one poem:

We are not yet the age of thirtieth

Our hair is grey.

In what pond are they buried,

Not finding a mind head.

If this is a poem that summarizes the first chapter, then in the second chapter:

Confused hero's heads,

There was a lot of fuss in finding the way.

A sign of a failed trip -

His head found on the road.

– The importance of events in the second chapter is the poem lines reporting that Apen's bride was cut off by Chinese troops and hanged on a high head. And the third chapter:

Making fun of the man,

Fate plays and laughs.

Enmity and virtue,

Comes in an embrace.

– The third chapter summed up. Thus, each chapter is devoted to one verse.

In the novel, there is an appropriate use of proverbs often mentioned in life. "Past life-broken iron", "Chicken's head is his right side", "The immortal slave-drinks water from a golden bowl",

«Don't reveal a secret without knowing the person, it's a pity if you do it unconsciously» "Having a mind, find the way", "A person is miserable after forty steps from home", «A child with a father is caring, a child without a father is unsettling», etc. proverbs are common.

Another feature of this work is the epigraph. The epigraph is one of the elements that catch the eye. The epigraph occurs at the beginning or everywhere. At the same time, it is necessary to distinguish the epigraph by theme, style, and meaning. Authors sometimes take an epigraph in the opposite sense of their work, and some put a thought into a short epigraph. This is due to the writer's peculiar style. A writer who widely uses the epigraph in Kazakh literature O. Bokei. Having received an epigraph to the writer's works, he gently throws the reader the keys to revealing painful events, and texts found in the work. That is, the work is easier to read. Here the author begins the novel «Arda Altai» with an excerpt from Byron George Gordon's book «The

Daughter of Jephthah». Here Jephthah says that before the war with the Ammonites, imploring God, if you lead me to victory, then, when I return home, I promise to sacrifice to you the one who will be the first to come out of me. When he returned home, he was the first to meet his only daughter, who rejoiced in front of him. Then Jephthah kept his promise and, having received his daughter's consent, sacrificed her. In the novel «Arda Altai», a rebel named Isa, without leaving his little daughter Damesh, takes care of his daughter himself. In the end, leaving his daughter, he goes on a campaign to take revenge on the Chinese government.

The tragedy of the homeland,
One loss, if I must get rid of it.
Father of my soul, sacrifice me,
Don't torment, conspire my youth.
When I forget my sorrow,
From an empire life, I am disappointed.
I have no dream I shall find my death,

From a close soul, from a loved one, from a close one – He (Kaliuly, 1987) fits the thought of the work into a short epigraph.

Another feature of A. Kaliuly's work is that the work begins with a prologue. The composition includes not only the stages of the plot but also what is outside the plot. One of them, the prologue (preface in Greek), is a type of preface to a work of art. The prologue sometimes tells several stories that precede the main plot. Sometimes a few scenes from the past life of the main character are given, sometimes a little bit of the author's thought is told. Now, one thing-epilogue (the last word in Greek) – is a kind of generalization of a work of art. After the end of the battle, when the actual events are over, the plot is resolved, it gives a summary of the further state of the main characters, thereby complementing and sometimes even deepening the main idea of the author. For example:

Have you ever seen a young beauty?
That comes to the spring.
A sad heart wrapped in a dream,
A headless body?! – it begins.

This passage also shows what the author is going to say through the lines of this poem. You see, the young lady is the main character in this novel, Damesh. When Damesh came to the spring to get water, it turned out that she was in the spring. The sad heart was wrapped in a dream – Damesh fought from the beginning, saw the whole village to see the dead body, to be separated from his mother. The head of the unconscious man was floating in the river without a body along the Irtysh river. It is a great honor for the people of Kazakhstan to be the first in the history of our country. The head without a body is the head of the Sultan's boyfriend Damesh. In the first chapter of the poem, The idea of what was going to say is conveyed through this verse. The composition of the novel «Arda Altai» is an interesting and complex work. It was written on the example of an assembly composite. It consists of a prologue, digressions from introductory stories, and chapters with many plot lights. A multi-network product with input stories «an event within an event». The novel describes the life of Kosai, Sultan, Apen, Issa, Damesh, Alimkhan, Dauyl, past and present through digressions. Along with the main event, there are several other networks.

«The story of Abylai», «the survival of a ten-year-old child», «Berdikozha», and «the story of Boz horse». In the novel, there is no direct relationship between these events and the characters in it. Time and space interconnections between individual networks are also weak, and time exchanges are plentiful. However, the beginning of all the fragment events depicted is firmly connected in a semantic sense to one column and grouped around the author's common ideas about man and society, man and nature. In the narrative line of the story, describing the current life of the characters, the indentations made on their past lives are also harmoniously intertwined.

The plot of the work during the «revolution of the three regions » one of the villages of Altai was burned by Chinese troops during the night. Those who survived are trampled under the sword, they will not survive all of them. When that fire started, the mother grabbed Jamal by the hand-and the little girl ran away to Damesh. Jamal protects his daughter with his body so as not to hit her daughter with the sword of the enemy army. The sword takes the mother's head in two. Jamal also lost consciousness. At dawn, Jamal wakes up and makes sure that his daughter is alive. When the whole village sees the dead, the girl does not know whether she is conscious or unconscious. The elder Kosai, who comes from another village, seeks Damesh and takes him to his father. As a result of these events, Damesh, who laughed while talking, felt a lot of remorse for the death of his mother, felt guilty. Because my mother, who was about to die with her head cut in half, blamed herself for the whole novel that if I hadn't left Damesh to her father, she wouldn't have eaten him in the snow after my mother died. Sometimes he laughs when he talks to his father, the Sultan, sometimes she cries with sadness. The sadness in her heart was that the living people she saw were counting on his fingers, and the dead people were not counting. After reading the novel, I realized that her living person is her father, Kosai-aksakal, Apen, Sultan, and Sultan's mother. The father of Issa and Damesh away from their villages, the groom of Damesh has sheltered vast lands in the Kaba region. Jesus, one of the leaders of the uprising, set apart from the country to make sure of the repressed government. So, probably, few people have seen it live. After Damesh becomes a girl, love arises between his only neighbor Sultan. In the end, he shoots himself, which saves Kazakh citizens without sending them when the government arrests and leads to murder. While some of the citizens saved by the Sultan are dead, the rest remain alive. The Sultan, who was shot in the Ishim river, was taken away by Chinese troops and cut off his head, tied a rope to a board, and thrown into the river. The reason was that someone who resisted the government could understand what would happen here. Danesh sees his head flowing in the river and picks it up from the water. When she sees the severed head of his beloved boyfriend, she does not feel like a ghost, dead or alive. After burying the Sultan, uncle Damesh brought a white handkerchief with an owl embroidered in the middle from the Sultan's house. After the Sultan's death, she visits the grave every day. One says the same thing. She even gets up at night and goes to the wall, comes back, and goes again. Thus, he loses consciousness. Once upon a time, Sultan's mother was beaten on the head with a stick in the cemetery. The Sultan's mother, on the contrary, stroked his head and laid him down in front of her without any indignation. The mother's heart feels that Damesh is pregnant. So, I think the son will have a descendant. When the anti-government country rises again, Issa becomes a rider on his horse, Damesh

wraps the reins of power around his wrist and squats down. When Jesus pulled out the knife and bent down, the sultan's mother, Aliman, shouted you don't lose descendant. Then he doesn't touch his daughter, cuts the reins, and joins the departing squad, and the novel ends.

Conclusion. Having considered the stylistic specifics of A. Kalievich, we not only learned the language possible but also got the opportunity to study the language specifics comprehensively. In the style of the novel "Arda Altai," we have identified the characteristic features of the writer and determined his attitude toward the writer. To understand the artist's style, we considered his work of art in unity, and integrity, as a result of research, we found that the artistic features of the works of A. Kalievich, the disclosure of the psychology of character, speech, plot, so to speak, style resemble the personality traits of T. Abdikova.

The novel is based on events that were supposed to take place only during the "revolution of the three regions". The violence of the Kazakh people, seen under the Chinese blow, was truthfully described by the tragedy of A. Kaliula Damesh. Therefore, "Arda Altai" takes its place in the history of Kazakh literature. The novel is valuable because it makes an aesthetic impression on the reader, and philosophical thought and reflects his historical personality.

Мұрсал А.^{*1}, Таңжарықова А.В.², Ермекова А.Б.³, Аян Э.⁴

^{1,2} Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті

Алматы, Қазақстан.

³ Тілдерді ойнама орталығы,

Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті,

Орал, Қазақстан

⁴ Мүгела Сыткы Коңман университеті, Түркия, Мүгела

E-mail: ¹aigerimmursal@mail.ru, ²alua1973@mail.ru, ³ekremayan@hotmail.com, ⁴aminaamir80@mail.ru

ORCID: ¹0000-0001-8035-4236, ²0000-0001-5575-9813, ³0000-0001-7967-6481, ⁴0000-0003-2977-5080

Ахметолла Қалиұлының «Арда Алтай» романындағы стильдік ерекшеліктер

Аңдатта. Мақалада Қытайдағы қазақ әдебиетінің өкілдік шығармаларының бірі Ахметолла Қалиұлының шығармасы, «Арда Алтай» романы талданады. Бұл жазушы, этнограф Ахметолла Қалиұлының еңбектеріне ғылыми түрғыда талдау жасаған тұңғыш зерттеу мақаласы болғандықтан қаламгердің өмірі мен шығармаларынан мәлімет беріледі. Шығарманың тууына себепкер болған тарихи оқиға «Үш аймақ төңкерісі» жайында жазылған әдеби шығармалар, естеліктер мен мақалалар талқыланады. Әдебиет теориясына сүйене отырып, шығарманың психологиялық роман екендігі дәлелденеді.

Әдебиеттану теориясы бойынша поэтиканы зерттеудің әртүрлі әдістері мен тәсілдерін қолдану неғізінде жазушы шығармасында көркемдік құралдарды үйлесімді қолданғандығы көрсетіледі. Мақалада идеяны іске асырудың толықтығы, суреткердің өз шығармасында арқау еткен дәүірді сипаттау арқылы кол жеткізетіні көрсетіледі. Шетелдегі қазақ әдебиетін зерттеп, ғылыми айналымға енгізі кезек күттірмейтін ірі мәселе екендігі айқындалды. Талдау барысында романың көркемдік, тілдік, стильдік ерекшеліктері сөз болады. Және жазушы қаламына тән ерекшеліктеріне талдау жасалып, мысалдар көлтіріледі. Шығарманың басты құндылығы оның тарихи тұлғаларды бейнелеуінде. Көтерілген тақырып арқылы Үш аймақ көтерілісіде, көтерліске шыққан азамат Иса мен қызы Дәмештің басындағы күресті тағдыры сөз болған бұл романды барынша жан-жақты талдайды. Шығарманы оқыған оқырманға эстетикалық әсер калдырады. Зерттеу қортындысы жазушы романы арқылы көркем шығарма құндылығын поэтика бар болмысымен айқындастынына көз жеткізеді.

Кітап сөздер. Қытайдағы қазақ әдебиеті, жаңа дәүір әдебиеті, Шынжан, стиль.

Мурсал А.^{1*}, Танжарикова А.В², Ермекова А.Б.³, Аян Э.⁴

^{1, 2} Казахский национальный педагогический университет, Алматы, Казахстан

³ Центр развития языков,

Западно-Казахстанский аграрно-технический университет имени Жангир хана, Уральск, Казахстан

⁴ Мугла Сытыкы Кочман Университет, Турция, Мугла

E-mail: ¹aigerimmursal@mail.ru, ²alua1973@mail.ru, ³ekremayan@hotmail.com, ⁴aminaamir80@mail.ru

ORCID: ¹0000-0001-8035-4236, ²0000-0001-5575-9813, ³0000-0001-7967-6481,

⁴0000-0003-2977-5080

Особенности стиля в романе Ахметоллы Калиуллы «Арда Алтай»

Аннотация. В статье анализируется творчество Ахметоллы Калиуллы, одно из представительных произведений казахской литературы в Китае и роман «Арда Алтай». Это первая исследовательская статья, в которой представлен научный анализ произведений писателя, этнографа Ахметоллы Калиуллы, в которой представлена информация о жизни и творчестве писателя. Обсуждаются литературные произведения, мемуары и статьи об историческом событии, породившем произведение «Революция трех регионов». Основываясь на теории литературы, доказано, что произведение представляет собой психологический роман.

На основе использования различных методов и приемов изучения поэтики в соответствии с теорией литературоведения показано, что писатель гармонично использовал художественные средства в своем творчестве. В статье показано, что полнота воплощения идеи достигается за счет описания эпохи, которую художник воплотил в своем творчестве. Изучение казахской литературы за рубежом и введение ее в научный оборот является актуальной проблемой. В ходе анализа выделяются художественные, лингвистические и стилистические особенности романа. Приводятся примеры и анализ особенностей, присущих писателю. Главной ценностью работы является изображение исторических личностей. Тема этого романа, который посвящен борьбе трех регионов в восстании, судьбе восходящего Исы и его дочери Дамеш, обсуждается наиболее всесторонне. Это производит эстетическое впечатление на читателя, который читает произведение. Результаты исследования показывают, что через роман писателя ценность произведения искусства определяется наличием поэтики.

Ключевое слово: Казахская литература в Китае, литература новой эпохи, Шынжан, стиль.

Информация об авторах:

Мурсал Айгерим, докторант Казахского национального педагогического университета, Алматы, Казахстан. E-mail: aigerimmursal@mail.ru, ORCID: 0000-0001-8035-4236

Танжарикова Алуа Васильевна, директор института Казахского национального педагогического университета, Алматы, Казахстан. E-mail: alua1973@mail.ru, ORCID: 0000-0001-5575-9813

Аян Экрем, профессор университета Сытыкы Кочман, Мугла, Турция. E-mail: ekremayan@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-7967-6481

Ермекова Аасемгуль Базарбаева, старший преподаватель, магистр, Центр развития языков, Западно-Казахстанский аграрно-технический университет имени Жангир хана, Уральск, Казахстан, e-mail: aminaamir80@mail.ru, 0000-0003-2977-5080

References

- Auezov M. 12 томдық шыгarmalar jinagy (1958) [Collection of works in 12 volumes]. – Almaty: Zhazushy. – Vol. P. 12-498. (in Kazakh)
- Baitursynuly D. (2005) Shekara syzyqtary shimalagan qazaq dalasy [The Kazakh steppe bordering Shekapa] //Atameken-ai. – No. 1, – P. 25-31. (in Kazakh)
- Barmin B.A. (1998) Covetckij Cojuz i Sin'czjan 1918-1941 [Soviet Union and Xinjiang 1918-1941] (Regional factor in the foreign policy of the Soviet Union). – Barnaul. – P. 190. (in Russian)
- Baimishuly B. (2007) Ospan batyr [Ospan batyr] / Ospan batyr: a documentary study. Almaty: Arda publ. – P. 184. (in English)
- Beisengazy U. (2010) Ospan batyr zhane Shygys Turkistan [Ospan batyr and Eastern Turkistan] // Turkestan: October 7. – P. 11. (in Kazakh)

- Doszhanov S. (1996) A.Kekilbaev tili [Language of A. Kekilbayev] // Kazakh language and literature. – № 5-6. – 24 July, – P. 96. (in Kazakh)
- Jacobs J. (2010). The Many Deaths of a Kazak Unaligned: Osman Batur, Chinese Decolonization, and the Nationalization of a Nomad. //The American Historical Review, 2010 // https://www.academia.edu/772647/The_Many_Deaths_of_a_Kazak_Unaligned_Osman_Batur_Chinese_Decolonization_and_the_Nationalization_a_Nomad. (in English)
- Kabdolov Z. (2007) Soz oneri [Art of words]. Monograph. – Almaty: Sanat publishing house. – P. 175-195. (in Kazakh)
- Kaliuly A. (2014) https://kk.wikipedia.org/wiki/Ahmetolla_Kaliuly, May 12. (in Kazakh)
- Kaliuly A. (1987) «Arda Altai» romanı [The novel «Arda Altai»]. China: Shizhang people publishing house. – P. 376. (in Kazakh)
- Mursal A., Tanzharykhova A.B (2022) Psychologism in Akhmetolla Kaliula's novel «Arda Altai». / Keruen, № 75(2). – P.209-219 . <https://doi.org/10.53871/2078-8134.2022.2-18> (in Kazakh)
- Zhumaliyev K. (1966) Stil – oner ereksheligi [Style is a feature of art]. – Almaty: Zhazushy. – P. 228. (in Kazakh)

Әдебиеттер

- Ахметолла Қалиұлы. //https://kk.wikipedia.org/wiki/Ахметолла_Қалиұлы 2014. (каз) Мамырдың 12. Өүезов М. 12 томдық шығармалар жинағы. – Алматы: Жазушы, 1958. 12 т. – 498б.
- Байтұрсынұлы Д. Шекара сыйықтары шимайлаған қазақ даласы. // Атамекен-ай. 2005. №1. – С 25-31 бб.
- Бармин В.А. Советский Союз и Синьцзян 1918-1941 гг. (Региональный фактор во внешней политике Советского Союза). – Барнаул, 1998. – 190 с.
- Бәмішұлы Б. Оспан батыр. / Оспан батыр: деректі зерттеу. – Алматы: Арда, 2007. – 184 б.
- Бейсенгазы Ү. Оспан батыр және Шығыс Түркістан республикасы. // Түркістан. 2010, 7 казан. – 11 б.
- Досжанов С. Ә.Кекілбаев тілі // Қазақ тілі мен әдебиеті. – 1996. –№5–6. –24 шілде, – 96 б.
- Джейкобс Джастин, Қазақтың көп өлімі: Осман Батур, Қытайдың деколонизациясы және көшпендерлірдің ұлттандыруы. //The American Historical Review, 2010 // https://www.academia.edu/772647/The_Many_Deaths_of_a_Kazak_Unaligned_Osman_Batur_Chinese_Decolonization_and_the_Nationalization_a_Nomad
- Жұмалиев Қ. Стиль – өнер ерекшелігі. – Алматы: Жазушы, 1966. - 228 б.
- Қабдолов З. Сөз өнері. Монография. Алматы: «Санат» баспасы, 2007. 175-195 бб.
- Қалиұлы А. «Арда алтай» романы. Қытай: «Шинжан Халық» баспасы, 1987. – 376 б.
- Мұрсал А., Танжарықова А.В. Ахметолла Қалиұлының «Арда Алтай» романындағы психологизм. / Керуен, № 75(2). – 2022. Б– 209-219 . <https://doi.org/10.53871/2078-8134.2022.2-18>

Литература

- Аүэзов М. Собрание сочинений в 12 томах. – Алматы: Жазушы, 1958. 12 т. - 498 с. (каз)
- Ахметолла Калиұлы. //https://kk.wikipedia.org/wiki/Ахметолла_Қалиұлы 2014. 12 мая. (каз)
- Байтұрсынұлы Д. Казахская степь, граничащая с Шекапой. // Атамекен-ай. 2005. № 1. – С 25-31. (каз)
- Бармин В.А. Советский Союз и Синьцзян 1918-1941 гг. (Региональный фактор во внешней политике Советского Союза). – Барнаул, 1998. – 190 с. (рус)
- Бамышұлы Б. Оспан батыр. / Оспан батыр: проверка глубины. – Алматы: Арда, 2007. – 184 с.
- Бейсенгазы Ү. Оспан батыр и Республика Восточный Туркестана. // Туркестан. 7 октября 2010 г. – 11с. (каз)
- Джейкобс Джастин, Многие смерти казаха: Осман Батур, деколонизация Китая и национализация кочевников. //Американское историческое обозрение, 2010 г // https://www.academia.edu/772647/The_Many_Deaths_of_a_Kazak_Unaligned_Osman_Batur_Chinese_Decolonization_and_the_Nationalization_a_Nomad. (англ)
- Досжанов С. Язык А. Кекилбаева// Казахский язык и литература. – 1996. – № 5–6. 24 июля, – 96 с. (каз)
- Жұмалиев Қ. Стиль – это свойство искусства. – Алматы: Жазушы, 1966. - 228 с. (каз)
- Қабдолов З. искусству слова. Монография. Алматы: «Санат», 2007. С. 175-195. (каз)
- Қалиұлы А. Роман «Арда Алтай». Китай: Изд-во «Шинджан Халық», 1987. – 376с. (каз).
- Мұрсал А., Танжарикова А.В. Психологизм в романе Ахметолла Қалиұлы «Арда Алтай». / Керуен, № 75(2). – 2022. – 209-219 с. <https://doi.org/10.53871/2078-8134.2022.2-18> (каз)